

23.3.2016

Hovioikeus hylkäsi kaikki syytteet terrorismirikoksista

Helsingin hovioikeus on tänään antanut tuomion asiassa R 15/526, jossa neljälle vastaajalle vaadittiin rangaistusta terrorismin rahoittamisesta sekä yhdelle heistä lisäksi värväyksestä terrorismirikoksen tekemiseen sekä terroristisessa tarkoituksessa tehtävän rikoksen valmistelusta.

Syytteet ja käräjäoikeuden ratkaisu

Vastaajia syytettiin siitä, että he olivat vuosien 2008 ja 2010 välisenä aikana lähettäneet omia tai keräämiään rahavaroja Somaliaan ja Keniaan käytettäväksi Harakat al-Shabaab al-Mujahideen -järjestön (al-Shabaab) terroristisessa toiminnassa. Syytteen mukaan rahavarat oli pääosin kerätty pieninä summina useilta eri henkilöiltä ja lähetetty henkilöille, jotka joko olivat mukana al-Shabaabin toiminnassa tai kuuluivat sen lähipiiriin. Kerrallaan kerätyt ja lähetetyt rahamäärät vaihtelivat 35 euron ja 360 dollarin välillä. Yksi vastaajista oli lähettänyt rahavaroja enemmän, viidessä erässä yhteensä 2.500 dollaria.

Vastaajat olivat vedonneet siihen, että rahalähetyksissä oli ollut kysymys vähävaraisille tarkeituista almuista tai muusta hyväntekeväisyydestä tai auttamisesta.

Käräjäoikeus katsoi selvitetyn, että al-Shabaab oli syytteessä tarkoitettuna tekoaikana tehnyt rikoslaissa mainittuja terroristisia rikoksia ja että terroristisella toiminnalla ja sen kustannuksilla oli ollut niin merkittävä osuus al-Shabaabin toiminnasta, että sille annetuilla varoilla oli katsottava rahoitetun terroristista toimintaa. Käräjäoikeus katsoi, että vastaajat olivat lähettäneet tai keränneet varat tietoisena siitä, että niillä rahoitettiin al-Shabaabin terroristista toimintaa. Lisäksi käräjäoikeus katsoi kaikkien vastaajien tienneen viimeistään tammi-kuussa 2009 al-Shabaabin toiminnan olevan terroristista. Vastaajat tuomittiin terrorismin rahoittamisesta.

Yhtä vastaajaa syytettiin lisäksi siitä, että hän oli värvännyt väkeä terroristiryhmään vaikuttamalla veljeensä siten, että tämä oli tehnyt päätöksen matkustaa Somaliaan ja liittyä al-Shabaabiin. Lisäksi vastaajaa syytettiin siitä, että hän oli laatinut suunnitelman veljenpoikiensa kuljettamisesta Somaliaan ja näiden luovuttamisesta vastoin heidän tahtoaan al-Shabaabin koulutusleirille. Käräjäoikeus katsoi, että vastaajan toiminta oli vaikuttanut olennaisesti hänen veljensä päätökseen liittyä al-Shabaabiin. Lisäksi käräjäoikeus katsoi, että vastaaja oli laatinut yksityiskohtaisen suunnitelman veljenpoikiensa luovuttamisesta al-Shabaabin koulutusleirille vastoin näiden tahtoa ja uhka suunnitelman täytäntöönpanosta oli todellinen. Vastaaja tuomittiin värväyksestä terrorismirikoksen tekemiseen ja terroristisessa tarkoituksessa tehtävän rikoksen valmistelusta.

Käräjäoikeus tuomitsi vastaajat ehdollisiin vankeusrangaistuksiin. Vastaajat valittivat käräjäoikeuden tuomiosta hovioikeuteen.

Hovioikeuden ratkaisu Syyte terrorismin rahoittamisesta

Terrorismin rahoittamisen osalta hovioikeus katsoi, että asiassa sovellettava, tekoaikana voimassa ollut lainsäädäntö edellytti, että vastaajien tuli pitää varmana tai täysin selvänä, että

heidän keräämänsä tai lähettämänsä varat käytetään tiettyjen terrorismirikosten tekemiseen, vaikka tällaista rikosta ei tosiasiaissa olisikaan tehty. Lakia on sittemmin muutettu niin, että terroristiryhmän niin sanottu yleisrahoittaminen on kriminalisoitu.

Asiassa oli selvitetty, että Somaliassa oli kyseisenä aikana vallinnut sisällissota, johon al-Shabaab yhtenä osapuolena osallistui. Hovioikeus katsoi, että yksi vastaajista oli ollut tietoinen siitä, että hänen lähettämillään varoilla tuetaan al-Shabaabin taistelutoimintaa. Al-Shabaabin taistelutoiminnan taloudellista tukemista ei kuitenkaan voitu pitää osoituksena siitä, että vastaajan tarkoituksena oli rahoittaa nimenomaan laissa erikseen määriteltyjä terrorismirikoksia. Vastaajan menettely ei täyttänyt rikoksen tunnusmerkistöä sellaisena kuin teko-aikaan voimassa ollut laki edellytti, joten syyte hylättiin.

Muiden vastaajien osalta hovioikeus katsoi, ettei asiassa ollut näytetty vastaajien tienneen varojen vastaanottajien mahdollisista yhteyksistä al-Shabaabiin tai johonkin syytteessä tarkoitettuun terrorismirikokseen. Hovioikeus piti uskottavina vastaajien väitteitä siitä, että he olivat tarkoittaneet varat hyväntekeväisyyteen. Syytteet myös muiden kolmen vastaajan osalta hylättiin.

Syyte värväyksestä terrorismirikoksen tekemiseen

Värväystä koskevan syytteen osalta hovioikeus totesi, että väitetysti värvättyä henkilöä eli vastaajan veljeä ei ollut kuultu esitutkinnassa tai oikeudenkäynnissä. Tämä vaikeutti sen arvioimista, mikä vaikutus vastaajalla oli ollut hänen veljensä tahdonmuodostukseen. Hovioikeus katsoi todistelun perusteella, että vastaajan veljen päätökseen liittyä al-Shabaabiin oli voinut vaikuttaa useita syitä, eikä keskusteluja vastaajan kanssa voitu katsoa liittymisen pääasialliseksi syyksi. Näin ollen syyte hylättiin.

Syyte terroristisessa tarkoituksessa tehtävän rikoksen valmistelusta

Terroristisessa tarkoituksessa tehtävän rikoksen valmistelua koskevan syytteen osalta hovioikeus totesi, ettei asiassa ollut esitetty näyttöä siitä, että vastaaja olisi ollut konkreettisesti hankkimassa veljenpoikiensa viisumeita tai lentolippuja osana suunnitelmaa viedä heidät al-Shabaabin koulutusleirille. Vastaajan osuus väitetystä suunnitelmasta oli siis rajoittunut siihen, että hän oli selvittänyt viisumien ja matkan hintaa. Vaara rikoksen toteuttamisesta oli ollut niin vähäinen, ettei kyse senkään vuoksi ollut rangaistavasta teosta, joten syyte hylättiin.

Asian ovat ratkaisseet hovioikeudenlaamanni Liisa Lehtimäki, hovioikeudenneuvos Kari Vesänen ja määräaikainen hovioikeudenneuvos Päivi Saukonoja. Valmistelijana on toiminut viskaali Heikki Kempainen. Mahdollisiin tiedusteluihin vastaa määräaikainen hovioikeudenneuvos Päivi Saukonoja (puh.029 56 40754, paivi.saukonoja@oikeus.fi). Asiakirjatilaukset hovioikeuden kirjaamoon, puh. 02956 40789, helsinki.ho@oikeus.fi.